

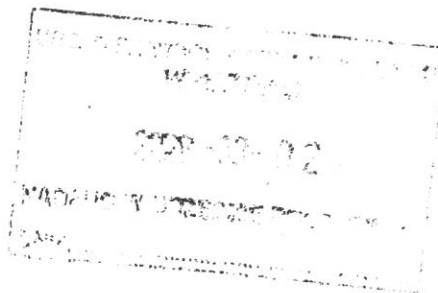
**IZBA ADMINISTRACJI
SKARBOWEJ**

W BIAŁYMOSTKU

Znak Sprawy: 2001.IWW.00000001.2019

UNP-2001-20-012755

Egz.nr- 1

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:

Urząd Skarbowy w Białymostku
ul. ...

II. Imiona, nazwiska i stanowiska służbowe kontrolerów:

1. W. Kl. – starszy ekspert skarbowy (koordynator kontroli),
2. Mi. Tw. – starszy specjalista,

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

20.11.2019 r. – 10.12.2019 r.

IV. Zakres kontroli:

Weryfikacja działań podejmowanych przez organ podatkowy w zakresie obsługi wpłat zaksięgowanych na koncie „Kwoty do wyjaśnienia”.

IV.1. Okres objęty kontrolą:

2018 i 2019 r do dnia kontroli

IV.2. Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli:

- 1) Ustawa z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 508 ze zm.).
- 2) Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz 201 ze zmianami).
- 3) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2354 ze zm.).
- 4) Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz.U. z 2018 r. poz. 2244 ze zm.)
- 5) Akty wykonawcze do ww. ustaw.
- 6) Zarządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont organów podatkowych podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, w zakresie poboru i rozliczenia podatków, opłat wpłat z zysku przedsiębiorstw państwowych a także innych niepodatkowych należności

Skarbowa

budżetowych, do których poboru, ustalania lub określania są uprawnione organy podatkowe (Dz. Urz. M.R i F. z 28 grudnia 2017 r, poz. 272).

- 7) Wytyczne Ministra Finansów.
- 8) Wewnętrzne uregulowania prawne obowiązujące w jednostce kontrolowanej.

V. Ocena skontrolowanej działalności ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Wyniki czynności przeprowadzonych w zakresie objętym kontrolą uzasadniają przyjęcie oceny pozytywnej.

Ocena powyższa dokonana została w oparciu o kryteria określone w dokumencie Kancelarii Prezesa Rady Ministrów „*Standardy kontroli w administracji rządowej*” z dnia 10 lutego 2012 r., tj.:

- 1) legalności – zgodność działania z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, przepisami prawa wewnętrznego, umowami oraz decyzjami i innymi rozstrzygnięciami w sprawach indywidualnych, a także prawidłowość stanowienia przepisów wewnętrznych obowiązujących daną jednostkę,
- 2) celowości – zapewnienie zgodności z celami określonymi dla kontrolowanej jednostki lub działalności, stosowanie metod i środków odpowiednich dla osiągnięcia celów oraz osiągnięcie tych celów (skuteczność),
- 3) rzetelności – wypełniania obowiązków z należytą starannością, sumiennie i terminowo, wykonywanie zobowiązań zgodnie z ich treścią, dokumentowanie działań zgodnie z rzeczywistością, we właściwej formie i wymaganych terminach, zgodnie z wewnętrznymi regułami funkcjonowania jednostki.

Oceny dokonano wg czterostopniowej skali ocen przy założeniu, że:

- 1) **Ocena pozytywna:** oznacza, iż funkcjonowanie jednostki w zakresie objętym tematyką kontroli nie budzi żadnych zastrzeżeń; nie stwierdzono uchybień i/lub nieprawidłowości oraz jakichkolwiek skutków finansowych w badanych sprawach (aktach, innych dokumentach, systemach informatycznych), bądź też stwierdzono do 5% uchybień w badanych sprawach.
- 2) **Ocena pozytywna z uchybieniami:** oznacza, iż funkcjonowanie jednostki w zakresie objętym tematyką kontroli nie budzi zastrzeżeń; stwierdzono powyżej 5% uchybień w badanych sprawach (aktach, innych dokumentach, systemach informatycznych), które mogą być łatwo i w krótkim czasie usunięte, a ich charakter nie powoduje kwestionowania funkcjonowania jednostki. Nie stwierdzono występowania skutków finansowych.
- 3) **Ocena pozytywna z nieprawidłowościami:** oznacza, iż funkcjonowanie jednostki w zakresie objętym tematyką kontroli budzi zastrzeżenia; stwierdzono uchybienia i/lub do 25% nieprawidłowości w badanych sprawach (aktach, innych dokumentach, systemach informatycznych), co wymaga podjęcia działań zmierzających do wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości i zapobieżenia ich powstawania w przyszłości.
- 4) **Ocena negatywna;** oznacza, iż funkcjonowanie jednostki w zakresie objętym tematyką kontroli, budzi duże zastrzeżenia ze względu na ilość i charakter stwierdzonych naruszeń; stwierdzono uchybienia i/lub powyżej 25% nieprawidłowości w badanych

sprawach (aktach, innych dokumentach, systemach informatycznych), co oznacza, że niezbędne jest wdrożenie natychmiastowych kompleksowych rozwiązań zmierzających do poprawy funkcjonowania jednostki. Ocena ma zastosowanie w każdym przypadku stwierdzonych oszustw lub nadużyć finansowych.

VI.1 Organizacja pracy komórki organizacyjnej (struktura, ilość pracowników, wewnętrzne regulacje prawne dotyczące zagadnień związanych z tematem kontroli, ewidencje prowadzonych spraw).

W okresie, którego dotyczyła kontrola, strukturę organizacyjną, zadania, nadzór nad ich realizacją oraz procedurę postępowania dotyczącą zagadnień związanych z tematem kontroli regulowały:

- Zarządzenie Nr 44/2017 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w sprawie nadania Regulaminu organizacyjnego Urzędowi Skarbowemu w sprawie nadania Regulaminu organizacyjnego Urzędowi Skarbowemu, z późniejszymi zmianami (zmiana z dn. 15.III.2018 r zarządzenie nr 18 i zmiana z dn. 25.IV.2018 r zarządzenie nr 32).
- Zarządzenie Nr 2/2019 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w sprawie nadania Regulaminu organizacyjnego Urzędowi Skarbowemu w sprawie nadania Regulaminu organizacyjnego Urzędowi Skarbowemu w sprawie nadania Regulaminu organizacyjnego Urzędowi Skarbowemu (§ 12) (K-5-17),
- Funkcje obsługi kwot do wyjaśnienia (KDW) zawarte w podręczniku systemu księgowego Poltax2B (Dokumentacja ogólna Moduł MPD). Pismem nr 2001-IEW.033.31.2019.2 z dnia 27.02.2019r. Dyrektor Izby Administracji Skarbowej przesłał Projekt „Instrukcji w sprawie zasad postępowania w zakresie obsługi kwot do wyjaśnienia w podsystemie Poltax2B”, zgodnie z pismem Ministerstwa Finansów Departament Poboru podatków z dnia 26.02.2019r. nr DPP2.8620.1.2019. jednakże do dnia rozpoczęcia kontroli projekt instrukcji KDW nie został wdrożony do wykonania, pomimo, iż potwierdza zasady stosowane w rachunkowości.

Jak ustalono w toku kontroli zadania związane z jej tematem realizowane były przez Referat Spraw Wierzycielskich i Rachunkowości (SEW), podlegający Zastępcy Naczelnika Urzędu Skarbowego (ZN). W Referacie zatrudnionych jest łącznie 7 pracowników, w tym Kierownik referatu.

Ponadto, w wyniku analizy „Zakresów obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności” pracowników ww. komórki ustalono, że zadania związane z tematyką kontroli wykonywane były przez następujące osoby:

- a – Kierownik Referatu Spraw Wierzycielskich i Rachunkowości,
- starszy kontroler rozliczeń w Referacie Spraw Wierzycielskich i Rachunkowości

W oparciu o pobrane do kontroli sprawy (ilość i metoda doboru opisana w dalszej części niniejszego wystąpienia), stwierdzono, że ww. pracownicy Urzędu wykonując swoje obowiązki przestrzegali zapisów zawartych w ww. Regulaminie Organizacyjnym, podręczniku oraz zakresach obowiązków.

Ustalono, że ewidencja spraw objętych tematyką kontroli (konto 279) prowadzona jest w Urzędzie w formie elektronicznej, a dokumenty dotyczące tychże spraw przechowywane są w dwóch zbiorach, tj. dokumentów wpłat wyjaśnionych oraz dokumenty wpłat w trakcie wyjaśniania ich przeznaczenia.

W toku kontroli pobranych spraw oraz analizy wydruków z podsystemu POLTAX 2B „Zestawienia operacji z KDW” stwierdzono istnienie podwójnej kontroli w zakresie zasadności zwrotów z konta „Wpływy do wyjaśnienia” na właściwe konto, formalizowanej podpisem pracownika przygotowującego dokumentację i dokonującego zwrotu oraz podpisem i pieczętą kierownika Referatu Spraw Wierzycielskich i Rachunkowości weryfikującego zasadność zwrotu.

Na podstawie okazanych upoważnień do przetwarzania danych osobowych w zbiorach danych prowadzonych przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej w systemach informatycznych nr 1005/2019, stwierdzono aktualność uprawnień nadanych ww. pracownikom w zakresie dostępu do baz danych – uprawnienia wykorzystywane były na bieżąco, w sposób ciągły (K-18-19).

Opis czynności kontrolnych :

- sporządzono raporty KDW z Modułu MPD systemu Poltax2B za okres podlegający kontroli, sumaryczne i szczegółowe w rozbiciu na poszczególne subkonta podatkowe , tj. 1,2,3 i 7,
- przeanalizowano daty wpływu kwot na konto KDW i daty ich wyjaśnienia,
- sporządzono zestawienia upływu ilości dni przy wyjaśnianiu wszystkich zaksięgowanych kwot na koncie KDW,
- do analizy szczegółowej wytypowano wszystkie kwoty z czasem obsługi powyżej 10 dni.

VI.2 Stan kwot niewyjaśnionych na koncie „Wpływy do wyjaśnienia”.

W oparciu o raport wygenerowany w podsystemie POLTAX2B moduł MPD/KDW (Sumaryczne zestawienie operacji KDW w okresie 01.01.2017 do 20.11.2019- wpłaty niezalutowane i będące w trakcie zalutowania) ustalono, że na dzień kontroli na koncie „Wpływy do wyjaśnienia” nie występowały sprawy do wyjaśnienia (K-20).

VI.3 Terminowość i prawidłowość obsługi wpłat ujętych na koncie „Wpływy do wyjaśnienia”.

Na podstawie raportów wykonanych w podsystemie POLTAX2B w module MPD/KDW/raporty ustalono ilość zaksięgowanych wpłat oraz ich wartość, w poszczególnych subkontach w okresie objętym kontrolą oraz analogicznym okresie roku poprzedzającego okres kontroli (K-21-25). Dane w tym zakresie przedstawiono w poniższej tabeli:

L.p.	Subkonto	Ilość KDW		Wartość KDW	
		Okres od 01.01.2018 do 20.11.2019	Okres od 01.01.2017 do 20.11.2018	Okres od 01.01.2018 do 20.11.2019	Okres od 01.01.2017 do 20.11.2018
1.	222-1	32	17	18.220,60	109.145,00
2.	222-2	116	126	1.127.009,98	744.038,48
3.	222-3	323	239	1.306.202,51	1.129.484,76
4.	222-7	135	229	25.079,75	153.115,04
	Razem:	606	611	2.476.512,84	2.135.783,28

Dla określenia terminowości wyjaśniania wpłat zaksięgowanych na koncie „Wpływy do wyjaśnienia” przyjęto okres 10-ciu dni od daty wpływu dokumentu (dowodu wpłaty) na KDW do dnia przekazania na właściwy rachunek bankowy.

Na potrzeby kontroli sporządzono raporty KDW, wygenerowane z podsystemu POLTAX 2B tj. „zestawienie operacji KDW...” i „sumaryczne zestawienie operacji KDW w okresie...”. Na podstawie wyników raportów ustalono, że 15 wpłat wyjaśniono w terminie powyżej 10 dni, co stanowi 2,47 % w stosunku do ilości wszystkich wpłat z KDW wyjaśnionych w okresie objętym kontrolą (606 pozycji) (K-26). Do kontroli wybrano wszystkie wpłaty (15 pozycji) wyjaśnione w terminie powyżej 10 dni, gdzie różnica między datą okresu sprawozdawczego a datą zaksięgowania dowodu wpłaty na właściwą należność była większa niż 10 dni.

Ustalono następujące przyczyny zwłoki w wyjaśnianiu tych spraw:

- w 8 przypadkach okoliczności niezależne od Urzędu, tj.:
 - trudności w nawiązaniu kontaktu z podatnikiem, nieodbieranie korespondencji (3 przypadki)
 - trudności w ustaleniu właściwego miejscowo urzędu (4 przypadki),
 - niezłożenie wyjaśnienia deklarowanego przez podatnika (1 przypadek),
- w 7 przypadkach przyczyna leżała po stronie Urzędu, tj.:
 - wydłużenie czasu obsługi kwot do wyjaśniania w okresie wzmożonego napływu rocznych zeznań podatkowych- wpłata dokonana przez podatnika nie odnotowanego w systemie, którego zeznanie podatkowe zostało przekazane do rachunkowości znacznie później – 3 przypadki,
 - wydłużenie czasu obsługi kwot do wyjaśniania w okresie sprawozdawczym (początek roku podatkowego - okres przejściowy – 1 pozycja, przełom kwietnia i maja – 3 pozycje).

W wyniku analizy przedstawionych dokumentów ustalono, że działania podejmowane przez Urząd w ramach ustalenia przeznaczenia wpłat polegały na:

- przeprowadzaniu rozmów telefonicznych potwierdzanych pisemnymi notatkami,
- wysyłaniu wezwań w celu wyjaśnienia powodu i celu wpłaty,
- pozyskiwaniu dodatkowych informacji z innych komórek Urzędu (głównie komórki obsługi bezpośredniej) oraz z innych instytucji i urzędów.

W ocenie kontrolujących działania te były prawidłowe i skuteczne. Fakt przeprowadzenia tych czynności został należycie udokumentowany. Sposób prowadzenia postępowania wyjaśniającego oraz jego terminowość (za wyjątkiem wyżej opisanych przypadków zwłoki), a następnie efekt końcowy działań oceniono pozytywnie.

VI.4 Zwroty dokonane z konta „Wpływy do wyjaśnienia”.

Na podstawie raportów wygenerowanych z podsystemu POLTAX 2B moduł MPD/KDW/raporty (wszystkie) – ustalono, iż w okresie objętym kontrolą dokonano 376 zwrotów z konta 279 „Wpływy do wyjaśnienia”, na łączną kwotę 1.972.787,54 zł (K-26).

W badanym okresie nie dokonywano zwrotów z KDW przekazem pocztowym (Zestawienie operacji KDW zwroty przekazem w okresie 1.01.2018-20.11.2019) (K-27).

Na potrzeby kontroli, w celu ustalenia przypadków dokonania zwrotów KDW na konta bankowe nie odnotowane w urzędzie, wykorzystano raporty szczegółowe ze wszystkich subkont „Zestawienie operacji KDW zwrot przelewem w okresie 01.01.2018-

20.11.2019”(K-28-58). W wyniku analizy danych ustalono, iż w badanym okresie dokonano 376 pozycji zwrotów przelewem na konta bankowe podatników lub konta urzędów skarbowych właściwych dla podatników dokonujących mylnych wpłat. Ustalenia szczegółowe:

1/ z subkonta 1 dokonano wyjaśnienia 16 pozycji wpłat w formie zwrotu przelewem na konta urzędów skarbowych właściwych dla podatnika (K-58),

2/ z subkonta 2 dokonano wyjaśnienia 41 pozycji wpłat, w tym: w formie zwrotu przelewem na konta urzędów skarbowych właściwych dla podatnika 40 pozycji i 1 pozycja zwrotu na konto podatnika (K-55),

3/ z subkonta 3 dokonano wyjaśnienia 223 pozycji wpłat, w tym: w formie zwrotu przelewem na konta urzędów skarbowych właściwych dla podatnika 214 pozycji i 9 pozycji zwrotów na konta podatników (K-48),

4/ z subkonta 7 dokonano wyjaśnienia 96 pozycji wpłat, w tym: w formie zwrotu przelewem na konta urzędów skarbowych właściwych dla podatnika 95 pozycji i 1 pozycja zwrot na konto podatnika (K-35).

Kontroli poddano 60 zwrotów (co stanowi 16% całej populacji zwrotów KDW na konta bankowe nie odnotowane w Urzędzie) pod kątem przyczyn ich dokonania, uprawnień adresata do ich otrzymania, wysokości zwróconej kwoty oraz zgodności numeru rachunku bankowego z rachunkiem wierzyciela, na rzecz którego dokonany był zwrot. Wyboru dokonano metodą statystyczną – losowaniem systematycznym polegającym na wyborze do próby elementów populacji oddalonych od siebie o interwał równy 5, pierwszą jednostką do próby wybrano z numerem l.p. 2.

Ustalono, że w przypadku konieczności dokonania zwrotu nadpłaty na rachunek bankowy podatnika nie odnotowany w systemie POLTAX i wymagający wprowadzenia „ręcznego”, księgowy przed dokonaniem takiej czynności każdorazowo uzgadniano z Kierownikiem Referatu. Kierownik Referatu nanosił adnotację na dowodach przeksięgowania, na podstawie których wprowadzano do podsystemu POLTAX2B numer rachunku bankowego, na który zadysponowano zwrot nadpłaty.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Na potrzeby kontroli, w celu ustalenia przypadków wielokrotnych zwrotów na to samo konto bankowe, zastosowano wydruki dokonywanych zwrotów z poszczególnych subkont w systemie POLTAX. Na podstawie tych wydruków ustalono 7 podmiotów, którym w okresie objętym kontrolą dokonano 62 zwroty wpłat zaksięgowanych na koncie „Wpływy do wyjaśnienia”. Kontroli poddano wszystkie dokonane zwroty, co stanowi 100 % całej populacji ww. spraw. Sprawdzone zasadność tych zwrotów, zgodność imienia i nazwiska osoby wpłacającej oraz rachunków bankowych, na które dokonano zwrotów, z tymi, które są wprowadzone do systemu POLTAX.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

VII Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono 15 przypadków wyjaśniania wpłat na KDW w terminie powyżej 10 dni kalendarzowych, tj. 2,47% ogółu spraw KDW w kontrolowanym okresie. Niewielka skala uchybień nie wpłynęła na ogólną ocenę kontrolowanej jednostki.

Przyczyny:

1) niezależne od Urzędu:

- trudności w nawiązaniu kontaktu z podatnikiem, nieodbieranie korespondencji w celu określenia docelowego zobowiązania podatkowego,
- trudności w ustaleniu właściwości miejscowej urzędu,
- niezłożenie uprzednio ustalonego wyjaśnienia przez podatnika,

2) zależne od Urzędu:

- wydłużenie czasu obsługi kwot do wyjaśniania w okresie sprawozdawczym,
- wpłata dokonana przez podatnika nie odnotowanego w systemie, którego zeznanie podatkowe zostało przekazane do rachunkowości znacznie później,
- wydłużenie czasu obsługi kwot do wyjaśniania w okresie wzmożonego napływu rocznych zeznań podatkowych,

Skutek: Wydłużony okres wyjaśniania i księgowania wpłat o nieokreślonym przeznaczeniu.

Dla wyliczenia ogólnej oceny kontroli przyjęto następujące zestawienie:

Lp.	Zagadnienie	Waga (%)	Ocena cząstkowa	Ocena ogólna
	2	3	4	5
1	Organizacja pracy komórki organizacyjnej urzędu w kontrolowanym zakresie	15	Pozytywna 4	60
2	Stan kwot niewyjaśnionych na koncie „Wpływy do wyjaśnienia”	30	Pozytywna 4	120
3	Terminowość i prawidłowość obsługi wpłat ujętych na koncie „Wpływy do wyjaśnienia”	25	Pozytywna 4	100
4	Zwroty dokonane z konta „Wpływy o wyjaśnienia”	30	Pozytywna 4	120
Ocena ogólna (2x3)/100				4

Zgodnie z powyższym zestawieniem ocena pozytywna.

X. Informacje pozostałe.

I. Ostatnie czynności kontrolne przeprowadzone w kontrolowanej jednostce w kontrolowanym zakresie oraz zalecenia:

W kontrolowanym temacie nie przeprowadzono kontroli instytucjonalnych (uwzględniając 3 ostatnie lata).

II. Informacje dotyczące działalności jednostki z zakresu objętego kontrolą (Przeprowadzone kontrole funkcjonalne w ciągu ostatnich dwóch lat):

W okresie czerwiec-lipiec 2019 przeprowadzono kontrolę funkcjonalną w zakresie: Terminowość wyjaśniania wpłat zaewidencjonowanych na koncie KDW. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

III. Skargi i wnioski dotyczące zakresu kontroli:

Brak skarg i wniosków w kontrolowanym obszarze uwzględniając ostatnie 2 lata.

Uwzględniając powyższe ustalenia, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15.07.2011 r. o kontroli w administracji rządowej, Dyrektor Izby Administracji Skarbowej zaleca:

1. Eliminować przypadki podejmowania wyjaśnienia wpłat zaksięgowanych na koncie KDW w terminie powyżej 10 dni..

2. Zintensyfikować kontrolę funkcjonalną w obszarze objętym niniejszą kontrolą.

Na podstawie art. 46 ust.3 pkt 3 ww. ustawy Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Bielsku Podlaskim wyznacza 30 dniowy termin, od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, na złożenie informacji o sposobie wykonania zaleceń, w tym o działaniach usprawniających funkcjonowanie Urzędu w tym zakresie.

Ponadto Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Bielsku Podlaskim informuje, że stosownie do pisma z 10.09.2014 r. nr KW.070/7/14, każdorazowo w terminie 9 miesięcy należy przekazywać informacje o rezultatach wdrożonych zaleceń pokontrolnych wydanych w wyniku kontroli, w których wskazane zostały nieprawidłowości bądź uchybienia. Termin 9 miesięczny należy liczyć od dnia wskazanego w wystąpieniu pokontrolnym na złożenie informacji o sposobie realizacji zaleceń.

DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
BIELSKO PODLASKIE
WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Sporządzono w 2 egz.:

- egz. nr 1 – Naczelnik Urzędu Skarbowego w B.
- egz. nr 2 – a/a